

Simojoki luonnontilaiseksi jokireitiksi

Simojoen kunnostus ja suojele

Simojoki-Life

2002 - 2007

Euroopan Unionin tukema LIFE Luonto-projekti

SIMOJOKI-LIFE
Simojoen kunnostus ja suojele
LIFE02NAT/FIN/8465

Simojoki luonnontilaiseksi jokireitiksi

Teksti: Esitteen tekstin on toimittanut eri lähteiden pohjalta LIFE Luonto-hankkeen projektikoordinaattori Suvi Nenonen

Tekninen apu: Janne-Juhani Hyvärinen

Kansikuvat: Aarno Torvinen

Taitto ja paino: Kopijyvä Oy Kuopio, 2007

LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

Sisällys

Simojoki Natura 2000-verkostossa.....	3
Simojoen vesistöalue.....	4
Simojoki-Life hanke	5
Kuormituksen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet.....	5
Ekologisen tilan kartoitus.....	9
Simojoen pääuoman ekologinen kunnostus.....	12
Virkistyskäytön ja matkailuelinkeinon mahdollisuuksien kehittäminen.....	14
Tiedottaminen.....	16

Simojoki Natura 2000-verkostossa

Natura 2000 -luonnonsuojeluohjelman tavoite on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden ja lajien taantuminen ja häviäminen Euroopan unionin jäsenmaiden alueella. Yhteisön tärkeinä pitämiä luontotyyppijä ovat sellaiset Euroopan unionin alueella esiintyvät luontotyypit, jotka ovat vaarassa hävitä tai joiden levinneisyysalue on pieni tai jotka ovat hyviä esimerkkejä kyseisen luonnonmaantieteellisen alueen ominaispiirteistä. Luontodirektiivissä luontotyyppi määritellään sellaiseksi maa- tai vesialueeksi, jota luonnehtivat tietyt maantieteelliset sekä elottomaan ja elolliseen luontoon kuuluvat ominaispiirteet. Natura-verkoston tehtävänä on tukea luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason säilymistä tai palauttamista. Lapin alueella tavataan kaikkiaan 46 Natura-luontotyyppiä.

Simojoki edustaa Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit -luontotyyppiä Natura 2000-luonnonsuojeluverkostossa. Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit ovat luonnontilaisia tai lähes luonnontilaisia jokireittejä tai niiden osia. Jokivedet ovat niukkaravinteisia, veden pinnan vuodenaikainen korkeusvaihtelu on suurta ja talvella vedenpinta jäätyy. Jokireitit ovat vaihtelevia, sillä niissä voi olla vesiputouksia, koskia, suvantoja sekä niihin liittyviä pieniä järviä. Simojoen lisäksi Tornion-Muonionjoki ja Ounasjoki edustavat luontotyyppiltään Natura-verkostossa Fennoskandian luonnontilaisia jokireittejä Lapissa.

(Kuva: Aarno Torvinen)

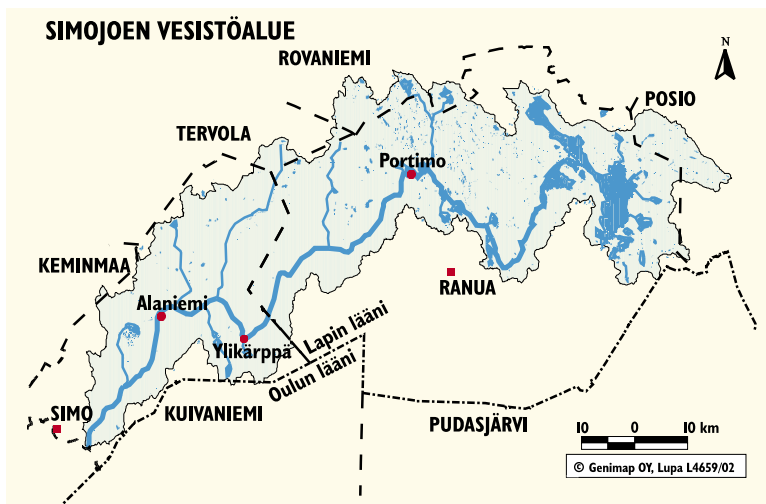
Simojoen vesistöalue

Simojoen vesistöalue sijaitsee Lapin läänin eteläosassa, pääasiassa Ranuan ja Simon kuntien alueella. Erämaiselta Simojärveltä Perämereen virtaavalla Simojoella on pituutta 193 kilometriä ja putoukorkuutta 176 metriä. Simojoessa on runsaasti koskia. Suurin osa koskista sijaitsee joen keski- ja alajuoksulla, missä sijaitsevat myös luonnonvaraisen lohikannan tärkeimmät elinalueet.

Simojoki on yksi Suomen viimeisistä patoamattomista keskisuurista jokivesistöistä. Tornionjoen ohella Simojoki onkin ainoita luonnonvaraisen lohikannan omaavia jokia Itämeren alueella. Simojoen vesistö on suojeltu voimalaitosrakentamiselta koskiensuojelulla.

Simojoen vesistön säilyminen lohijokena oli uhattuna erityisesti 1940- ja 1950-luvulla, jolloin Simojoki perattiin tukinuiton tarpeisiin. Pääuomassa virtaus ohjattiin suisteiden avulla uoman keskiosaan. Keskiuoman syventämiseksi kiviä räjäytettiin ja siirrettiin rantaan ja suis-teisiin. Lisäksi joen virtaamaa säädeltiin uittoaikana Simojärven ja sivujokien säästöpadolla. Uittotoiminnan ohella metsätalouden ja turvetuotannon tarpeisiin tehdyt turvemaiden ja soiden ojitukset ovat suuresti vaikuttaneet vesistön luonnontilaan.

Simojoen yläosalla vesi on niukkaravinteista ja luonnostaan lievästi humuspitoista. Alaosalla ravinnepitoisuudet ovat suuremmat ja vesi lievästi rehevää. Haja-asutuksen lisäksi kuormitusta aiheuttavat joen keski- ja alaosalle painottuva maatalous sekä pääuoman ja sivuvesistöjen varsille sijoittuva metsätalous ja turvetuotanto.

Simojoki-Life hanke

Simojoen kunnostus ja suojelu -hanke käynnistyi toukokuussa 2002. Viisivuotisen hankkeen kokonaisbudjetti oli noin 1,14 miljoonaa euroa, josta Euroopan Unionin LIFE Luonto -rahas-
ton osuus oli 0,5 miljoonaa euroa. Kotimaisesta rahoitusosuudesta vastasivat hankkeen koor-
dinoija Lapin ympäristökeskus sekä Ranuan ja Simon kunnat, Lapin työvoima- ja elinkeino-
keskus, Vapo Oy, Simon Turvejaloste Oy, Metsähallitus ja Lapin metsäkeskus.

Vuosina 2002–2007 toteutetun Simojoki-Life -hankkeen tavoitteena oli Natura 2000 -suoje-
lualueverkostoon kuuluvan Simojoen suotuisan suojelutason turvaaminen ekologisella kunnos-
tuksella ja tehostamalla vesiensuojelutoimenpiteitä valuma-alueella. Keskeisenä tavoitteena
on ollut myös opetus- ja virkistyskäytön sekä matkailuelinkeinon mahdollisuuksien kehittä-
minen.

Simojoen kunnostus ja suojelu -hankkeessa on toteutettu useita osahankkeita – kuormituksen
vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet, ekologisen tilan kartoitus ja pääuoman ekologinen
kunnostus. Tässä esitteessä kerrotaan tiivistetysti osahankkeiden tavoitteista, toimenpiteistä
ja tuloksista.

Kuormituksen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet

Kiinteistökohtaisten talousjätevesien käsittelyn teho on usein huono ja puutteellinen erityises-
ti vanhemmissa kiinteistöissä, joissa on yleensä vain yksi- tai kaksiosainen sakokaivo, jonka
jälkeen jätevedet päätyvät ilman minkäänlaista jälkikäsittelyä edelleen läheiseen ojaan tai ve-
sistöön. Vuoden 2004 alussa voimaan tulleella asetuksella säädettiin vähimmäisvaatimukset
kiinteistökohtaisten talousjätevesien käsittelylle. Vaatimukset koskevat kaikkia kiinteistöjä,
joita ei ole liitetty vesihuoltolaitoksen viemäröintijärjestelmään. Jos kiinteistössä on vesikäy-
mä, talousjätevedet tulee aina käsitellä pelkkää saostuskaivokäsittelyä tehokkaammin.

Haja-asutusalueen jätevesien käsittelytilanteen kartoituksella selvitettiin Simojoen vesistöalu-
eella sijaitsevien yleiseen viemäriverkostoon kuulumattomien talouksien jätevesien käsittely-
tilanne. Kaikkiaan viemäriverkoston ulkopuolisia talouksia Simojoen vesistöalueella on noin
1 100. Kartoitus suoritettiin haastattelututkimuksena, johon valittiin noin puolet vesistöalueen
kotitalouksista otannan perusteella.

Asuinkiinteistöjen omistajilta kysyttiin asuinrakennuksen vedenhankintaan ja viemäröintiin
liittyviä asioita. Lisäksi mautiloilta selvitettiin maitohuoneiden pesuvesien käsittely. Kartoi-
tuksen perusteella saatiin selville ongelmalliset alueet, missä jätevesien käsittelyn tehostamis-
toimenpiteet ovat tarpeen.

Selvityksen mukaan Simojoen vesistöalueen kiinteistöistä yli 90 prosentilla on käytössä esikäsitteilymenetelmänä pääasiassa 2-osainen sakokaivo. Jälkikäsitteilymenetelmänä imeytysojasto tai -kenttä on käytössä pääasiassa uudemmissa, 1980-luvun loppupuolella ja 1990-luvulla rakennetuissa kiinteistöissä. Yli 30 prosentilla selvityksessä mukana olleilla kiinteistöillä ei ollut lainkaan jätevesien jälkikäsitteilyä ja lähes kymmenellä prosentilla vastanneista ei ollut lainkaan tietoa kiinteistönsä jätevesien jälkikäsitteilymenetelmästä. Valtaosa selvitykseen osallistuneista talouksista oli kuitenkin kiinnostunut uudistamaan jätevesiensä käsittelyä, mikäli kustannuksia pystytään jakamaan esim. yhteishankkein ja avustuksin.

Simojoki-Life -hankkeessa toteutetulla haastattelututkimuksella tehtiin hyvää pohjatyötä uuden talousjätevesien käsittelystä annetun asetuksen täytäntöön saattamiseksi Simojoen vesistöalueella.

(Kuva: Aarno Torvinen)

Metsätalouden osalta hankkeen keskeisenä tavoitteena oli saada kokonaiskuva vesiensuojelutoimenpiteiden toteutumisesta Simojoen valuma-alueella. Metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä ja niiden toteutumista arvioitiin kohdealueilla, pääasiassa kunnostusojitusalueilla, ja arvioinnin tuloksia verrattiin vuonna 2001 uusittuihin Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksiin.

Selvityksessä kävi ilmi ennen kaikkea vesiensuojelusuunnitelman suuri merkitys toteutettaville toimenpiteille. Jos toimenpiteet on yksilöity riittävän hyvin vesiensuojelusuunnitelmassa, ne myös toteutetaan. Toisaalta toteutetut maastoinventoinnit osoittivat, että panostus koulutukseen ja seurantaan näkyy jo konkreettisena tuloksena käytännön toiminnassa. Metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteet olivat arvioiduilla kohteilla toteutettu kohtuullisen hyvin, mutta kehittämistarpeita todettiin esim. pintavalutuskenttien osalta.

Inventointien perusteella selvitykseen kirjattiin kolme keskeistä kehittämistavoitetta: 1) vesiensuojelukoulutuksen järjestäminen metsäalan toimijoille, 2) vesiensuojelutoimenpiteiden laadun parantaminen siten, että toimenpiteiden suunnittelussa toteutetaan hankekohtaisesti tehokkaimmiksi todettuja vesiensuojelutoimenpiteitä ja 3) tiedon kulku, sen päivittäminen sekä suositusten ja ohjeiden pitäminen ajan tasalla.

Teollinen turvetuotanto kestää Lapissa samalla suolla noin 20 vuotta. Tuotannon loputtua turvekerrosten alta paljastuva suopohja on puhdasta kasvumaata, joten sen hyödyntäminen on mahdollista monella tavalla. Ympäristöön kohdistuva kuormitus vähenee, kun turvetuotannosta poistuvalla alueella voidaan tehdä aktiivisia toimenpiteitä mahdollisimman pian sen vapauduttua tuotannosta.

(Kuva: Aarno Torvinen)

(Kuva: Aarno Torvinen)

Tuotannosta vapautuville turvetuotantoalueille, Lumiaavan lohko 1 ja Iso-Tuohiaapa, laadittiin hankkeessa jälkihoidon ja -käytön suunnitelmat. Maastomittausten, kivennäismaan lajitekoostumuksen ja maanäytteiden ravinneanalyysien perusteella kummallekin kohdealueelle on esitetty kolme eri vaihtoehtoa suopohjien jälkikäytölle, ns. monikäyttövaihtoehdot ja ennallistamisvaihtoehto. Jälkikäyttömuodoista käytetyimpiä ovat metsitys, viljelykäyttö, suon syvimpien osien vesitys ja uudelleen soistaminen.

Maataloudella on vankka asema Simojokivarressa. Simon ja Ranuan kuntien alueella on noin 260 aktiivitilaa. Tiloilla on käytössä lähes 6 500 hehtaaria peltopinta-alaa, josta lähes 2 400 hehtaaria sijoittuu Simojoen varteen. Jokivarressa on yhteensä noin 70 aktiivitilaa. [Maataloudesta](#) aiheutuvan hajakuormituksen vähentämiseksi Simojoki-Life -hankkeen tavoitteena oli toteuttaa voimakkaimmin kuormitetulle jokialueelle suojavyöhykkeitä.

(Kuva: Aarno Torvinen)

Tilakohtaisesta suojavyöhykesuunnittelusta oli kiinnostunut kaikkiaan viisi tilaa, joille laadittiin tilakohtaiset suojavyöhykesuunnitelmat. Hankkeen toivotaan lisäävän jokivarren viljelijöiden halukkuutta perustaa suojavyöhykkeitä sekä aktivoida viljelijöitä hyödyntämään käytettävissä olevia erilaisia rahoituskanavia.

(Kuva: Aarno Torvinen)

Ekologisen tilan kartoitus

Kartoituksen tarkoituksena oli arvioida Simojoen vesistöalueen ekologista tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Lisäksi pääuoman kartoituksella saatiin selville koskialueiden tila ennen kunnostuksia. Näitä tuloksia voidaan käyttää perustana kunnostuksen vaikutuksia arvioitaessa.

Ekologista kartoitusta varten joen valuma-alueelta valittiin 26 havaintopaikkaa, joista 11 oli pääuomassa ja 15 sivu-uomissa. Ekologista tilaa selvitettiin kasvillisuuteen, kalastoon, pohjajaeläimiin, pohjaleviin, veden laatuun ja kuormitukseen sekä joen hydromorfologiseen tilaan liittyvillä kartoituksilla. Esimerkiksi pohjajeläimet ja pohjalevät ilmentävät elinympäristönsä ekologista tilaa ja veden laatua, kuten virtausolosuhteita, valuma-alueelta tulevan orgaanisen aineksen laatua ja määrää sekä veden ravinteisuutta, sameutta ja happamuuden vaihtelua. Lajikoostumuksen ja lajien runsaussuhteiden perusteella voidaan päätellä, missä ympäristön tila ja veden laatu muuttuvat ja missä ovat suurimmat kuormituksen lähteet.

Kaikki osatutkimukset suunniteltiin EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin (VPD) toteuttamista silmällä pitäen. Tutkimuksissa myös arvioitiin käytettyjen menetelmien soveltuvuutta pohjoisten jokivesien ekologisen tilan kuvaamiseen. Tavoitteena oli, että kartoituksen tuloksia voitaisiin käyttää VPD:n edellyttämässä ekologisen tilan luokittelussa.

Pohjalevästö kuvasti Simojoen vesistöalueen karuja tai lievästi reheviä ja kirkasvetisiä olosuhteita. Piileväyhteisöjen perusteella Simojoen pääuoman rehevyystaso kasvoi ylävirrasta alavirtaan siirryttäessä. Piileväyhteisöjen koostumus vaihtelee kuormitukseltaan erilaisissa virtavesissä ja suhteellisen pienetkin erot veden laadussa tulevat yhteisöanalyysissä esille. Kartoituksen perusteella pääuoman ekologinen tila oli kaikilla kartoituspisteillä hyvä. Toteutettu kartoitus osoitti, että piilevämenetelmä soveltuu hyvin pohjoisten jokivesien ekologisen tilan arviointiin.

(Kuvat: Annukka Puro-Tahvanainen, Aarno Torvinen)

(Kuvat: Aarno Torvinen)

Kasvillisuuskartoituksen osalta voidaan todeta, että ihmistoiminnan aiheuttamat paineet näkyvät vesi- ja rantakasvillisuuden rakenteessa vain heikosti. Pohjoisissa jokivesissä vesisammaleet ovat usein dominoiva kasviryhmä. Sammaleet reagoivat suhteellisen herkästi uoman ja virtausolosuhteiden ominaisuuksien muutoksiin. Siksi niiden käyttöön ympäristön tilan arvioinnissa tulisikin panostaa tutkimusmenetelmiä ja indikaattoreita kehittämällä.

Pohjaeläinkartoituksen perusteella Simojoen pääuoman ja sivujokien kartoituskohteet osoittautuivat pohjaeläinlajistoltaan ja -yhteisöiltään varsin hyväkuntoisiksi. Herkkien lajien esiintyminen kaikilla näytepisteillä kuvasti Simojoen vesistöalueen hyvää veden laatua ja valuma-alueella tapahtuvan ihmistoiminnan aiheuttaman kuormituksen paikallisuutta. Kartoituksen perusteella pääuoman alajuoksu on lievästi latvavesiä heikommassa ekologisessa tilassa. Pääuoman ylimpien havaintopaikkojen ekologinen tila oli erinomainen ja ne olivat lähellä luonnontilaa.

(Kuvat: Aarno Torvinen)

Kalaston inventointi suoritettiin sähkökalastamalla pääuoman ja sivujokien koskialueita. Inventoinnissa kiinnitettiin huomiota kalalajiston koostumukseen ja erityisesti herkkien lajien (kuten lohikalat) luontaisen poikastuotannon määrään. Kalastokartoituksen tulokset toimivat erinomaisena taustamateriaalina kunnostusten vaikutuksia arvioitaessa.

(Kuvat: Aarno Torvinen)

Kokonaisuudessaan Simojoen ekologisen tilan kartoitus osoitti pääuoman ja sivujokien olevan pääosin hyvässä tilassa ja ihmisen toiminnan aiheuttamien haittojen olevan paikallisia. Menetelmien ja indikaattorien havaittiin kuitenkin vaativan kehittelyä, jotta ne ilmentäisivät kunnolla perkausten aiheuttamia muutoksia.

Simojoen pääuoman ekologinen kunnostus

Simojoen ekologinen kunnostamistarve johtuu mm. siitä, että Simojoki on ollut aikoinaan uittoväylä. Uittotoiminnan helpottamiseksi Simojoen koskia on perattu moneen otteeseen, viimeisen kerran 1960-luvun lopulla. Seuraavalla vuosikymmenellä uittosäntö kumottiin ja Simojoen koskia kunnostettiin pääasiassa vuosina 1976–1977, minkä jälkeen tehtiin muutamia täydentäviä kunnostustoimia. 1970-luvulla tehdyissä kunnostuksissa täytyi huomioida kriisiajan uittomahdollisuus, minkä vuoksi Simojoen koskien kunnostaminen jäi osin vaillinaiseksi eikä kunnostuksia voitu tehdä koko uoman leveydellä. Kunnostuksella onnistuttiin kuitenkin jonkin verran lisäämään lohien poikastuotantoalueita, mutta perkaukset ja uoman kavennukset vaikuttivat edelleen voimakkaasti koskien virtausolosuhteisiin ja habitaattirakenteeseen.

(Kuva: Aarno Torvinen)

Vuosina 2002–2006 toteutetulla Simojoen pääuoman **ekologisella kunnostuksella** pyrittiin palauttamaan joki mahdollisimman lähelle perkausta edeltänyttä tilaa. Käytännössä tämä merkitsi jäljellä olevien suisterakenteiden purkamista, matalien poikastuotantoalueiden laajentamista, virtausolosuhteiden monipuolistamista sekä katusoraikkojen perustamista. Koskialueita on kunnostettu kynnysrakennelmien, kiviryhmien, virtasyvänteiden ja virtauksen ohjaamisen avulla. Kunnostuksen tavoitteena on arvokalojen tuotannon lisäämisen ohella koko ekosysteemin monimuotoisuuden kohentaminen –kunnostustoimenpiteistä hyöttyä kalojen lisäksi myös muu luonnontilaiselle koskialueelle tyypillinen lajisto pohjaeläimistä kasvillisuuteen.

Hankkeen aikana Simojoen pääuoman virta- ja koskialueita kunnostettiin koneellisesti kaikkiaan noin 155 hehtaaria, yhteispituudelta 24,5 kilometriä. Simojoen pääuoman kunnostus toteutettiin joen keski- ja alaosalla (Portimojärven alapuolinen osuus) lohen elinympäristövaatimusten mukaisesti. Joen yläosalla kosket kunnostettiin ensisijaisesti taimenen elinympäristövaatimuksia vastaaviksi.

(Kuvat: Aarno Torvinen, Eero Hiltunen)

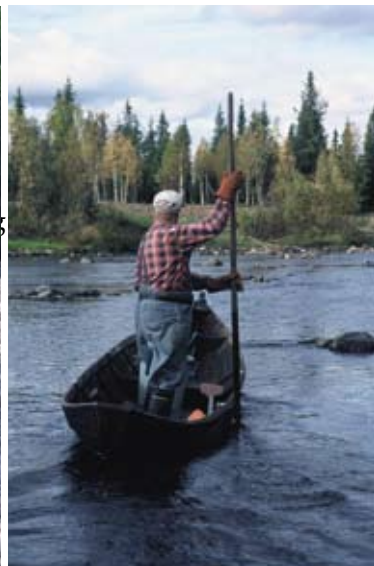
Kunnostustyöllä saatiin merkittävästi lisättyä kutusoraikkoja sekä lisäksi joen alaosalla lohen ja yläosalla taimenen poikastuotantoon soveltuvia koskialueita. Lohen ja taimenen kutualueita kunnostettiin koskialueilta löytyneellä ja muualta tuodulla soralla. Joen alaosalla soraikot rakennettiin yleensä n. 20–60 cm:n syvyyteen kosken niska-alueelle, jolloin kuoriutuvilla poikasilla on saatavilla suojapaikkoja kutualueen alapuolisesta koskesta. Joen yläosalla kutusoraikot rakennettiin pienialaisiksi, noin 2 m²:n kokoisiksi aaltoileviksi laikuiksi. Kunnostusten seurauksena potentiaalisten lohen poikastuotantoalueiden pinta-alan arvioitiin kasvaneen vähintään 20 hehtaaria. Alustavat kalaston seurantatulokset ovat olleet lupaavia, lohen luontaisen poikastuotannon on havaittu nousseen ja poikasita on havaittu laajemmalla alueella kuin aikaisemmin.

Virkistyskäytön ja matkailuelinkeinon mahdollisuuksien kehittäminen

Vapakalastajien piirissä Simojoki tunnetaan yhtenä maamme suosituimmista virkistyskalastuskohteista. Simojoen kosket ja suvannot tarjoavat runsaasti erinomaisia kalastusmahdollisuuksia –tilaa ja hyviä kalastuspaikkoja löytyy sekä viehe- että perhokalastajille.

Simojoen pääuoman kunnostamisen ensisijaiset tavoitteet painottuivat biologisen monimuotoisuuden turvaamiseen ja joen alkuperäisen luonnonlohikannan elinympäristöjen parantamiseen. Tämän kaltaisten kunnostushankkeiden suurimpia haasteita ovat myös jokivesistöjen moninaiskäyttöön liittyvien intressien yhteensovittaminen biologisten tavoitteiden kanssa. Niin kalastajilta kuin meloilta saatiin hankkeen aikana arvokasta palautetta, jota pyrittiin hyödyntämään ja ottamaan huomioon kunnostusratkaisujen toteuttamisessa.

Simojoen lohikannan elpymisen myötä alueen kalastusmatkailu on lisääntynyt selvästi. Simojoki näyttääkin vakiintuvan etenkin perhokalastajien kalastuskohteeksi. Kalastuspaine kohdistuu enimmäkseen joen keskiosan koskialuille, missä sijaitsevat myös parhaimmat kutu- ja poikastuotantoalueet. Koskialueiden kunnostuksia toteutettiin yhteistyössä kalastajien ja matkailuyrittäjien kanssa sellaisilla jokiosuuksilla, missä virkistyskalastuksen paine on voimakkainta ja missä lohien poikastuotanto on elpynt.

(Kuvat: Suvi Nenonen, Aarno Torvinen)

Kalastuksen ohella Simojoen suosio on kasvanut myös melontaharrastajien keskuudessa. Simojärveltä Perämerelle virtaava Simojoki vuolaine koskineen ja rauhallisine suvantoineen luo retkimelonnalle oivalliset mahdollisuudet. Veneilyä harjoitetaan Simojoella yleensä vain paikallisesti, luonnostaan matalista koskialueista johtuen. Sen sijaan edellytyksiä melontamatkailun kehittymiselle huomioitiin mahdollisuuksien mukaan kunnostusratkaisuja toteutettaessa. Kunnostuksen jälkeen melonnan vaikeusaste yleensä lisääntyy, koska lähelle luonnontilaa palautetussa koskessa ei voi alivirtaamakausina meloa samalla tavalla kuin voimakkaasti peratussa koskessa. Kunnostusryhmä testasi kunnostusratkaisujen toimivuuden melojien näkökulmasta koelaskemalla kunnostetut koskialueet kanootilla.

(Kuva: Miiikka Halonen)

Tiedottaminen

Simojoki-Life hankkeesta, sen tavoitteista ja toimenpiteistä tiedotettiin laajasti ja näkyvästi niin paikallis- kuin maakuntalehdissä sekä alueradiossa. Hanketta esiteltiin myös jokivarren asukkaille tiedotus- ja yleisötilaisuuksissa. Lisäksi hankkeesta ja sen tavoitteista kerrottiin eri tilaisuuksissa ja näyttelyissä viranomaisille, asiantuntijoille, matkailuväelle, opiskelijoille ja koululaisille, kalastajille ja melojille. Tiedottamisella pyrittiin lisäämään niin viranomaisten kuin paikallisten asukkaiden tietämystä Natura 2000 -suojeluohjelmaan kuuluvan Simojoen ekologisesta tilasta ja eri toimintojen vaikutuksista Simojoen suotuisaan suojelun tasoon ja joen veden laatuun. Tiedottamisen ja lisääntyvän luontotietoisuuden myötä Natura ja yleensä luonnonsuojelua kohtaan koettujen ennakkoluulojen toivotaan vähenevän Simojokivarressa. Natura 2000 -ohjelman tavoitteena on kehittää paikallista hyvinvointia siten, että edellytykset ja mahdollisuudet paikalliskulttuurin eri muodoille, luontaistaloudelle, paikalliselle luontomatkailulle ja luontokokemuksille säilyvät tulevaissudessakin, myös Simojoella.

Hankkeesta laadittiin projektin aikana monipuolista esittely- ja valistusmateriaalia, projektiesite, kaksi opasta sekä raportteja toteutetuista osahankkeista. Hankkeen [www](http://www.ymparisto.fi)-sivut löytyvät ympäristöhallinnon osoitteesta www.ymparisto.fi > Lappi > Luonnonsuojelu > Natura 2000-verkosto > Simojoki-Life.

Maataloudesta aiheutuvan hajakuormituksen vähentämiseen liittyen hankkeessa laadittiin *“Suojavyöhykkeet vesiensuojelussa –opas Simojokivarren viljelijöille”* –esitevihkonen, jota jaettiin niin Simojokivarren kuin muillekin vesistöalueen viljelijöille.

“Simojoen jokiretkeilyopas” kertoo Simojoen vesistöalueen luonnosta, suojelualueista, kulttuuriperinnöstä ja luonnon tarjoamista virkistyskäyttömahdollisuuksista. Melonnan osalta oppaaseen on päivitetty koskikohtainen luokitus ja koskien laskuohjeet. Toivottavasti Simojoen jokiretkeilyopas tavoittaa mahdollisimman laajan yleisön, lisää alueen tunnettavuutta ja tuo näin Simojoen vesistöalueen matkailijoiden tietoon ja ohjaa kulkijat alueen palveluiden sekä luonto- ja kulttuurikohteiden luokse.

“Simojoen tila ja kunnostus” yhteenvetoraportti sisältää selvitykset haja-asutusalueen jätevesien käsittelytilanteesta Simojoen vesistöalueella, metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteiden toteutuksesta, Simojoen ekologisen tilan kartoituksista ja ekologisesta kunnostuksesta.

Simojoen suotuisan suojelutason turvaamiseen ovat osallistuneet:

Ranuan ja Simon kunnat
Vapo Oy
Metsähallitus

Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus
Simon Turvejaloste Oy
Lapin metsäkeskus

LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

Esite on toimitettu Lapin ympäristökeskuksen koordinoimassa
Simojoen kunnostus ja suojelu LIFE Luonto -hankkeessa.